

PRÁVNÍ RÁDCE

3. 11. 2011
číslo 3

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

NÁZOR

Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a jeho vliv na prevenci podvodů

Návrh zákona o trestní odpovědnosti právnických osob prošel ve sněmovně třetím čtením. Pokud ho schválí také senát a podepíše prezident, měl by začít platit začátkem příštího roku. Vláda ho vnímá jako důležitý prvek boje proti organizovanému zločinu a korupci. Vyvstává ale otázka: podaří se díky němu snížit podvody a podpořit etickou kulturu ve firmách?

Co zákon přináší

Cílem tohoto zákona, který Česko přijímá jako jedna z posledních zemí Evropy, je zavedení trestní odpovědnosti organizace za jednání a rozhodování svých vlastníků, řídících a kontrolních osob, resp. zaměstnanců. Tyto osoby tak ztratí současnou anonymitu a nebudou se moci dále schovávat za svou organizaci. Návrh zákona přináší se sebou určitá rizika, ale také pozitivní dopad na ochotu firem bojovat proti nekalým praktikám. Zákon bude platný jak pro české, tak zahraniční firmy.

Právnické osoby například budou moci být postíženy za trestný čin podvodu, zkreslování údajů o stavu hospodaření a majetku, přijetí úplatku, přímé i nepřímé podplácení, úvěrový nebo dotační podvod. Za takové chování jim bude hrozit nejen poměrně vysoká peněžité pokuta s denní sazbou až do 2 milionů korun, ale například také propadnutí majetku, zákaz činnosti až na 20 let nebo zrušení firmy. Tresty se budou navíc zapisovat do rejstříku trestů a budou veřejně přístupné. To bude mít vliv na potenciální obchodní partnery, případně posuzování úvěru.

Trest i za neznámého pachatele

Návrh stanovuje, že trestným činem spáchaným právnickou osobou je protiprávní čin spáchaný jejím jménem, v jejím zájmu nebo

v rámci její činnosti. Firma bude potrestána i tehdy, když se nepodaří najít konkrétního pachatele. Postačí, že došlo k rozhodnutí představenstva. Firmy tedy budou muset mnohem více věnovat pozornost tomu, koho jmenují do svých orgánů.

Podle zákona může být pachatelem jak statutární orgán nebo jeho člen, tak rovněž řídící a kontrolní osoby, resp. zaměstnanci. Těm lze přičíst spáchání trestného činu tehdy, pokud orgány právnické osoby neprovedly povinnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo neučinily nezbytná opatření k zamezení nebo jeho odvrácení. Toto ustanovení tak v podstatě vystavuje právnickou osobu pozitivnímu tlaku, aby vytvořila efektivní kontrolní a preventivní systém proti podvodům svých zaměstnanců.

Tlak na prevenci

Z různých legislativních, společenských a ekonomických důvodů nebyla doposud většina firem v České republice nucena sama aktivně detekovat a vyšetřovat interní podvody. Návrh zákona s jeho odstrašujícími dopady může tento stav výrazně změnit. Klíčové osoby v organizaci musí začít brát rizika vzniku podvodů vážně a v zájmu vlastního přežití jednat.

Zákon by měl být proto podpořen vzdělávacími a komunikačními aktivitami, jež by firmám umožnily získat informace o vhodných opatřeních, nástrojích a technikách, které by zamezily výskytu nekalého jednání.

Ján Lalka, Managing Director
Surveillance

Více se dočtete v časopise Právní rádce, který vychází 24.11.2011.

V příštím čísle měsíčníku Právní rádce, který vychází 24.11. 2011, se mimo jiné dočtete:

Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob • Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a jeho vliv na prevenci podvodů • Euronovela zákona o zaměstnanosti • NOVINKY V UKONČOVÁNÍ PRACOVNÍHO POMĚRU PO 1. 1. 2012 • Jednotné evropské smluvní právo

V aktuálním čísle měsíčníku

Právní rádce

se mimo jiné dočtete:

MĚLA BY SE ČR INSPIROVAT SLOVENSKOU PRÁVNÍ ÚPRAVOU ZNALECKÉ, TLUMOČNICKÉ A PŘEKLADATELSKÉ ČINNOSTI?

ODVOLÁNÍ, NEBO NÁVRH NA ZASTAVENÍ EXEKUCE?

VÝPOVĚ Z NÁJMU PRO DVA A VÍCE BYTŮ PO DEREGULACI

POMŮŽE „ALIANCE PROTI DLUHŮM“?

OKAMŽITÉ ZRUŠENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU ZA MĚSTNAVATELEM

Ukázkové číslo ZDARMA a předplatné:
tel. 800 110 022, www.PravniRadce.cz

economia
OBSAH ROZHODUJE

NOVINKY

Rozpočet bude mít více variant

Podle premiéra Petra Nečase bude přichystáno více variant úprav státního rozpočtu na rok 2012. O té, která bude nakonec realizována, rozhodne podle jeho slov lednová makroekonomická predikce. Nečas tak potvrzuje i předchozí vyjádření ministra financí Miroslava Kalouska o nemožnosti v současné chvíli jasně odhadnout ekonomickou situaci České republiky v příštím roce.

Sněmovnu čekají třetí čtení

Poslaneckou sněmovnu by měla podle schváleného pořadu její 25. schůze čekat i některá třetí čtení návrhů zákonů. Do této fáze legislativního procesu se dostanou také některé návrhy zákonů, jejichž druhá čtení rovněž proběhla na této schůzi, například vládní návrh občanského zákoníku nebo vládní návrh zákona o mezinárodním právu soukromém. Platí to například i pro vládní návrh zákona o Finanční správě České republiky nebo o vládním návrhu zákona o Celní správě České republiky. Pokud budou návrhy sněmovnou přijaty, bude o nich dále rozhodovat senát.

Komunističtí soudci byli zveřejněni po právu

Ministerstvo spravedlnosti nejednalo podle kontroly Úřadu pro ochranu osobních údajů obecně v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, když zpřístupnilo informaci o angažování se soudců a státních zástupců v KSČ. Informace o 22 soudcích a 9 státních zástupcích ale byly uvedeny v materiálech špatně, ministerstvo tak dostalo pokutu 100 tisíc Kč.

Podle ministerstva k chybám došlo kvůli nedbalostnímu postupu některých jeho zaměstnanců, zjednálo však nápravu.

ZÁKONY

Novela soudního řádu správního

Zákon č. 303/2011 Sb. ze dne 6.9.2011, kterým se mění zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Schválená novela přináší do soudního řádu správního množství legislativně technických změn, dotýká se však také některých zásad řízení vedeného dle soudního řádu správního.

Dle důvodové zprávy je přijatými změnami sledován především cíl zvýšit efektivitu soudního řízení správního. Některé ze změn se například týkají místní příslušnosti soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví, když mají zajistit rovnoměrnější zatížení mezi jednotlivými soudy, nebo institutu kasační stížnosti.

Vedle soudního řádu správního je zákonem novelizován také zákon o soudních poplatcích, zákon o veřejném ochránci práv, zákon o azylu, zákon o pobytu cizinců či zákon o státním zastupitelství. *Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2012.*

Novela zákona o soudnictví ve věcech mládeže

Zákon č. 301/2011 Sb. ze dne 6.9.2011, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů. Na základě přijaté novely bude mít nově soud pro mládež možnost, dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, uložit mu opatření ve formě ochranného léčení, a to na základě výsledků předchozího vyšetření duševního stavu dítěte, jestliže spáchalo čin jinak trestný ve stavu vyvolaném duševní poruchou, nebo pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, jde-li o dítě, které se oddává zneužívání takové látky. Vždy musí být jeho pobyt na svobodě bez uložení ochranného léčení nebezpečný. Doposud soud takovou možnost neměl. To bývalo v praxi řešeno léčbou vykonávanou v rámci uložené ochranné výchovy na základě dobrovolnosti, která však často končila právě s ukončením ochranné výchovy. Zákonodárce si dle důvodové zprávy kladl přijetím novely za cíl vyloučit možnost, aby se taková osoba představující nebezpečí pro své okolí mohla vyhýbat další potřebné léčbě. *Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 11. 2011.*

Sdělení, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu

Dne 21. 10. 2011 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno pod č. 310/2011 Sb. sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2012. Ministerstvo práce a sociálních věcí sdělením dle § 22 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění vyhlásilo, že v roce 2012 činí výše první redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu 838 Kč, výše druhé redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu 1.257 Kč a výše třetí redukční hranice pro úpravu denního vyměřovacího základu 2.514 Kč.

Novela veterinárního zákona

Zákon č. 308/2011 Sb. ze dne 6.9.2011, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Novela přináší do dosavadní právní úpravy především věcné změny, které navrhly zájmové organizace sdružující například provozovatele potravinářských podniků nebo chovatele hospodářských zvířat, nebo jejichž potřeba vyplývala z dosavadní aplikační praxe orgánů veterinární správy. Vedle veterinárního zákona dochází také k návazné novelizaci zákona o správních poplatcích a zákona na ochranu zvířat proti týrání. *Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2012 s výjimkou čl. I, bodu 160, který nabývá účinnosti dnem vyhlášení tj. dnem 21.10.2011.*

Zdroj: CODEXIS®

Komplexní právní informační systém pokrývající problematiku národní i evropské legislativy a judikatury, včetně souvisejících informací.

- Legislativa České republiky a Evropské Unie
- Judikatura České republiky, Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva
- Literatura

ATLAS CONSULTING
www.atlasconsulting.cz

NSS judikoval postavení Dopravního podniku hl. m. Prahy

I pro soukromý Dopravní podnik hlavního města Prahy platí, stejně jako například pro ČEZ, povinnost vyplývající ze zákona o svobodném přístupu k informacím týkající se poskytování informací o své činnosti. Rozhodl o tom Nejvyšší správní soud, podle jehož soudkyně Lenky Kaniové je Dopravní podnik hlavního města Prahy naprosto dominantním provozovatelem veřejné osobní dopravy v Praze a jeho činnost tak fakticky nemá ryze obchodní povahu. Rozhodnutí odpovídá dosavadní rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu.

PERSONÁLIE

PwC Legal vstoupila na český trh

Nová právní kancelář PwC Legal s pobočkami v Praze a v Brně vstoupila na český trh. PwC Legal je transakční a projektová advokátní kancelář strukturovaná tak, aby pokrývala všechna významná průmyslová odvětví a právní oblasti. Současně byl oznámen vznik advokátní kanceláře PwC Legal na Slovensku. S kancelářemi ve více než 75 zemích je síť PwC Legal schopna poskytovat špičkové právní služby svým klientům kdekoli na světě.

„Nový právní tým je sestavený z osobností pokrývajících všechny klíčové oblasti, ve kterých PwC poskytuje služby svým klientům, od každodenního právního servisu přes komplexní obchodní transakce až po soudní spory. Vlastní právní poradenství tak doplnilo nabídku poradenských služeb sítě PwC o špičkový právní servis a posílilo naši vedoucí pozici na českém trhu,“ říká Paul Stewart, vedoucí part-

Jan Hladký

(Pokračování na stránce 3)

JUDIKÁTY

Právní důsledky předání vkladní knížky na jméno

Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu sjednotilo rozhodovací praxi v otázce, jaké právní důsledky má předání vkladní knížky třetí osobě. Soudci se shodli, že žádné. Vyšli mj. z toho, že vkladní knížka není cenný papír a že jde o pouhé potvrzení o existenci a výši vkladu vydané peněžním ústavem. Tedy že "peněžní prostředky, jež převzal peněžní ústav (vklad), nelze darovat tím způsobem, že vkladatel s úmyslem obdarovat předá vkladní knížku (na jméno) třetí osobě, případně prohlásí, že ji peněžní prostředky (vklad) poskytuje jako dar." Darovat peníze na vkladní knížce je tak možné pouze písemnou smlouvou jako bezúplatné postoupení pohledávky.

Ústavní právo omezovat hazard

Dne 7. září 2011 vydalo Plénum Ústavního soudu nález sp. zn. Pl. ÚS 56/10, v němž pokračuje v argumentaci započaté ve věci Pl. ÚS 29/10, kdy bylo rozhodnuto, že obce jsou na základě obecního zřízení a loteriijního zákona oprávněny stanovit obecně závaznou vyhláškou místa, na nichž mohou být provozovány interaktivní videoloterijní systémy. Tentokrát šlo o vyhlášku města Františkovy Lázně, která zakazovala provozování loterií a jiných podobných her na celém území města s výjimkou jediného kasina. Ústavní soud vyšel z myšlenky, že regulace určitých věcí je územní samosprávě bytostně vlastní a tato pravomoc nemůže být zákonem omezena, neboť by šlo o zásah do ústavního práva na samosprávu. Přitom soud shledal, že do této oblasti spadá i regulace míst, kde mohou být provozovány loterie a jiné podobné hry. Ústavní soud šel dokonce tak daleko, že ministerstvo financí nepřímo vyzval, aby povolení vydaná na základě loteriijního zákona, která jsou v rozporu s předmětnou vyhláškou, zrušilo v přezkumném řízení pro rozpor s právními předpisy.

Přísnější kvalifikace prodeje drog dětem

Trestní kolegium Nejvyššího soudu v Brně přijalo sjednocující stanovisko, podle kterého má být rozsah prodeje drog dětem mladším 15ti let posuzován přísněji než kdyby šlo o prodej dospělým. Nejvyšší soud při tom vycházel z úvahy, že o naplnění určitého typu rozsahu (většího, značného, velkého) je možné usuzovat nejen z množství a kvality omamné nebo psychotropní látky, ale i z dalších okolností, např. z výše peněžní částky, doby trvání trestného činu, okruhu adresátů těchto látek, způsobu, jakým pachatel s látkami nakládal, a případně i jiných skutečností. Uzavřel, že znak "většího rozsahu", pokud trestný čin podle § 283 tr. zákoníku směřuje vůči dítěti, je naplněn již při podstatně menším množství drogy, než představují znaky "značného rozsahu" podle §283 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku a "velkého rozsahu" podle § 283 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Kvalifikované skutkové podstaty (spáchání ve větším rozsahu) se tak může pachatel dopustit i při prodeji nepatrného množství.

FTV Prima vs. regionální televize

Dne 14. září 2011 dal Nejvyšší správní soud rozsudkem sp. zn. 6 As 21/2011 za pravdu Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, která nesouhlasila se změnou licenčních podmínek navržených společností FTV Prima s r. o., podle nichž by již FTV Prima neměla povinnost poskytovat vysílací časy regionálními televizím. Ve sporu šlo zejména o otázku, zda je opožděný nesouhlas Rady platný, když marným uplynutím lhůty pro vydání rozhodnutí mělo dojít k fikci souhlasu s předmětným návrhem. Nejvyšší správní soud vyšel z toho, že právní fikce má především zajišťovat právní jistotu jako ochrana proti nečinnosti správních orgánů a že v tomto případě by fikce vydání rozhodnutí nepřipustně zasáhla do práv provozovatelů regionálního vysílání, kteří s návrhem taktéž nesouhlasili. K pozitivní fikci tedy dle soudu nedošlo a nesouhlas Rady je platný.

Právo na veganskou stravu

Dne 5. května 2011 vydal Nejvyšší správní soud rozhodnutí čj. 2 Aps 3/2010-112, jímž nedal za pravdu matce, která pro svého syna požadovala veganskou stravu ve školní kuchyni. Tento požadavek byl shledán jako "jdoucí nad rámec výživových norem a finančních limitů dle vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování". Na namítaný zásah do svobody vyznání soud odpověděl, že postačuje, že škola nabídla žákovi, aby si stravu (která je v souladu s jeho vyznáním) do školy přinesl s tím, že mu ji v době oběda ve školní jídelně ohřejí a umožní zkonsumovat.

Zdroj: CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 2)

ner daňových a právních služeb PwC v České republice. PwC Legal začíná s týmem více než patnácti zkušených právníků v čele s výraznými osobnostmi, Danielem Čekalem v Praze a Janem Hladkým v Brně.

Daniel Čekal

„Smyslem je budovat špičkovou transakční a projektovou advokátní kancelář, která bude úspěšně konkurovat zavedeným mezinárodním a předním českým právními firmám. Tomu odpovídá i struktura a organizace týmu, který se budeme dále rozšiřovat. Fúze, akvizice, restrukturalizace, insolvenční projekty, nemovitostní projekty, e-business a informační technologie, ale i veřejný sektor, evropské fondy, energetika a privátní klientela – to jsou oblasti, kde hodláme uspět,“ dodává Daniel Čekal vedoucí advokátní kancelář PwC Legal.

ČLÁNEK

Euronovela zákona o zaměstnanosti

Parlament České republiky projednává novelu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Důvodem přijetí novely zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, je povinnost České republiky transponovat do národního právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

Cílem právní úpravy je zajištění implementace směrnice 2009/52/ES prosazující zákaz zaměstnávání neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí s cílem bojovat proti nedovolenému přistěhovalectví. Za tím účelem směrnice 2009/52/ES stanoví minimální společné normy pro sankce a opatření, jež mají být v členských státech uplatňovány vůči zaměstnavatelům, kteří tento zákaz porušují.

Pokud by Česká republika nesplnila svůj závazek transponovat směrnici 2009/52/ES, Komise by zahájila řízení pro porušení smlouvy. V rámci řízení by byla Komise oprávněna uplatnit vůči České republice finanční sankci.

Účinnost novely zákona se navrhuje dnem jeho vyhlášení, a to z důvodu termínu pro transpozici směrnice 2009/52/ES.

Více se dočtete v časopise Právní rádce, který vychází 24.11.2011.

Mgr. Olga Bičáková
právníčka, Kamenné Zboží